

Koloběžka, fenomén 21. století

Znáte však své povinnosti?

16. 07. 2018

Během posledních let se ke zdravému pohybu, např. běhu a jízdě na kole, přidal nový trend – jízda na koloběžce. Jedná se o zdravý pohyb, který v sobě kombinuje fyzickou námahu a poměrně rychlý přesun z místa na místo a k tomu nenáročnost místa na zaparkování, jako je tomu i v případě kola. Je oblíbeným sportovním a přepravním prostředkem dětí i dospělých, bez rozdílu pohlaví. Obliba jízdy na koloběžce stoupá s možností elektropohonu. Jízda je tak téměř bez námahy.

Jedním ze zásadních problémů však může být neznalost povinností při jízdě, a to jak na silnici, tak i na chodníku. Jezdec na koloběžce je z pohledu zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, účastníkem silničního provozu – cyklistou (viz § 55 a § 57 a související ustanovení uvedeného zákona).

Zdroj: Ing. Lukáš Kadula, CDV

Pro jezdce na koloběžce platí stejné povinnosti, jako pro cyklisty:

- Pohyb **po chodníku** je umožněn jen pro osoby **ve věku do 10 let**.
- Povinnost **do 18 let věku za jízdy použít ochrannou přilbu** schváleného typu podle zvláštního právního předpisu a **mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě**.
- Jedinec **do 10 let se může pohybovat bez dozoru osoby starší 15 let pouze na cyklostezce, na stezce pro cyklisty a chodce a v obytné zóně po celé její ploše**.
- **V pěší zóně** se smí pohybovat jen tehdy, pokud dopravní značka povoluje vjezd cyklistů.
- **V „Zóně pro cyklisty“ je nejvyšší povolená rychlost 30 km/hod.**
- **Pokud se jedinec do deseti let věku pohybuje na silnici, je nezbytný doprovod osoby starší 15 let, sám může jet na silnici až po dosažení 10 let.**

Jen věkovým limitem a výbavou jezdce na koloběžce není zákon naplněn. Koloběžka, stejně jako kolo, podléhá **povinné výbavě**. Mnoho koloběžek, zvláště těch, na kterých jezdí mladší děti, nemá ruční brzdu a brzdí se pouze tlakem na zadní blatník – nášlapnou brzdou.

Zdroj: Ing. Lukáš Kadula, CDV

A to už se nezmiňujeme o potenciálním nebezpečí některých typů elektrických koloběžek, které mohou dosahovat podstatně vyšších rychlostí jízdy. „Samostatnou kapitolou (problémem) jsou **elektrokoloběžky** (elektroběžky). Na základě výše uvedených skutečností, by měly být elektrokoloběžky považovány za jízdní kola pouze v případech, kdy se asistence elektropohonu vypne při rychlosti 6 km/h. Analogii s elektrokoly, tzn. dopomoc elektropohonu pouze při šlapání, si lze v případě elektrokoloběžek jen velmi obtížně

představit. **Z pohledu nařízení č. 168/2013 jsou tedy elektrokoloběžky považovány za dvoukolový moped.** Nemálo prodejců však tvrdí, že se jedná o dodatečně pomocné motorky dle vyhlášky č. 341/2014 Sb.“; zdroj: CDV: Elektromobilita v České republice, 2018.

Povinná výbava koloběžek je definovaná **ve vyhlášce č. 341/2014 Sb.**, o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. **Koloběžka je zařazena mezi jízdní kola!**

POVINNÁ VÝBAVA

- Volné konce řídítek musí být zaslepené, nejlépe gumovými rukojetmi.
- Na rukojeti nesmí být ostré hrany – nebezpečí vážného poranění při nárazu na řídítka.

Brzda přední a zadní

- Účinné na sobě nezávislé brzdy (přední a zadní).
- Ochrana páčky brzdy proti poranění – musí mít oblý konec.

Odrázky a jejich umístění

- Přední odrazka – bílá barva, umístění vpředu pod řídítka. Může být kombinovaná s bílou přední svítilnou nebo blikáčkou.
- Zadní odrazka – červená barva, může být kombinovaná se zadní červenou svítilnou nebo odrazovým materiálem obdobných vlastností. Je možno použít i červené blikáčky.

Osvětlení koloběžky za tmy, za snížené viditelnosti

- Jezdec na koloběžce, stejně jako cyklista, je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícený světlomet s bílým neoslňujícím světlem svítícím dopředu a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, lze použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným světlem.

Pro bezpečné provozování koloběžky je také nezbytný předpoklad, že je technicky způsobilá tj. bez závad.

Je nutné dodržovat veškeré **dopravní značky**, a to jak svislé, tak i vodorovné, stejně jako pro cyklisty.

Příklady svislého dopravního značení:

Zákaz vjezdu jízdních kol B 8

Značka zakazuje vjezd cyklistům/jezdcům na koloběžce a jízdu na jízdním kole/koloběžce. Vedení koloběžky je povoleno.

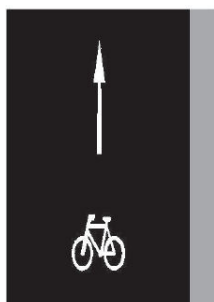

Zákaz vjezdu vyznačených vozidel B 12

Značka zakazuje vjezd vozidlům vyznačených druhů, tudíž i jezdcům na koloběžce.

Příklady vodorovného dopravního značení:

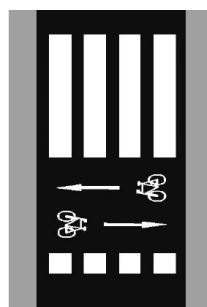
*Jízdní pruh pro cyklisty
V 14*

Značka vyznačuje pruh nebo stezku pro cyklisty. Šipka vyznačuje stanovený směr jízdy.

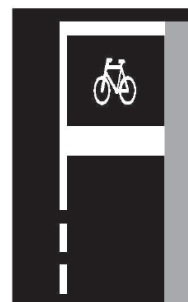
Piktogramový koridor pro cyklisty V 20

Značka vyznačuje prostor a směr jízdy cyklistů. Řidiče motorových vozidel upozorňuje, že se na pozemní komunikaci nachází zvýšený provoz cyklistů.

Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce V 8 b

Značka vyznačuje plochu určenou pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci bezprostředně sousedící s přechodem pro chodce. Plocha určená pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci může být zvýrazněna určeným symbolem nebo značkou „Jízdní pruh pro cyklisty“.

Prostor pro cyklisty V 19 (jezdce na koloběžce)

Značka vyznačuje prostor určený pro cyklisty čekající na světelný signál „Volno“.

Zákaz jízdy na koloběžce pochopitelně platí na místech pozemních komunikací označených:

Silnice pro motorová vozidla IZ 2a

Konec silnice pro motorová vozidla IZ 2b

Dálnice IZ 1a

Konec dálnice IZ 1b

Dopravní značky jsou obsahem Přílohy č. 1 k vyhlášce č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích.

Pro jezdce na koloběžce, kteří se pohybují na pozemních komunikacích, platí také **POKYNY POLICISTY**, musí respektovat **SVĚTELNÉ SIGNALIZAČNÍ ZAŘÍZENÍ** – semafor a znát chování u tohoto zařízení. Platí pro ně signály, které jsou určeny pro cyklisty - dvoubarevná nebo třibarevná soustava signálů. **Osoba na koloběžce je považována za řidiče** a jako řidiči zákon č. 361/2000 Sb. přikazuje respektovat vše, co platí pro řidiče motorových vozidel.

PŘECHOD PRO CHODCE

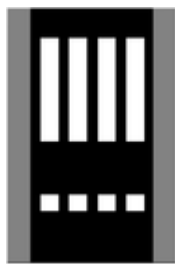
Pokud cyklostezka navazuje přechodem pro chodce, musí jezdec z koloběžky sesednout a koloběžku přes přechod jen vést. Nesmí na ní jet.

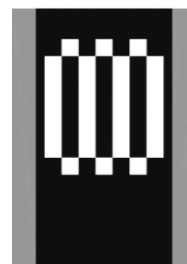
Přechod pro chodce V 7a

Značka vyznačuje místo určené pro přechod chodců přes pozemní komunikaci. Zde jezdec na koloběžce sesedá a přes přechod přechází, nejede, je chodcem.

Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce V 8b – platí i pro jezdce na koloběžce
Zde jezdec na koloběžce přes přejezd jede, neseseďá.

Zde jezdec na koloběžce přes přejezd jede, neseseďá.

Sdružený přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty V 8c

Značka označuje přechod pro chodce sdružený s plochou určenou pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci v místě křížení stezky pro chodce a cyklisty s jinou pozemní komunikací.

JÍZDA V OBCI NA SILNICI S VÍCE PRUHY

Osoba jedoucí na koloběžce používá jen pravý jízdní pruh, levý jízdní pruh jen v případě nutnosti použití k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

Vedete-li koloběžku, jste chodec

Pokud člověk koloběžku vede, stává se chodcem. Jde-li po silnici, je povinen jít tak, aby byl v co největším bezpečí před projíždějícími vozidly a vozidla neohrožoval nebo neomezoval. Jde vždy tak, aby měl koloběžku vlevo od sebe, tzn. směrem do silnice. Na silnici se pohybuje po pravé straně silnice, případně po pravé krajnici. Koloběžku lze i vést po chodníku.

VYBRANÉ NEBEZPEČNÉ SITUACE, SE KTERÝMI SE MŮŽE JEZDEC NA KOLOBĚŽCE SETKAT NA SILNICI

Zdroj: Ing. Lukáš Kadula, CDV

Pokud se jezdec na koloběžce ocitne v tzv. slepém úhlu vozidla, může jej řidič přehlédnout. Vzhledem k výšce koloběžky je velmi nesnadné jezdce na koloběžce v provozu vůbec vidět. Velmi špatně je identifikovatelný na malých sportovních koloběžkách, kdy není skoro koloběžka pod dospělým člověkem vidět.

Jezdec na koloběžce náhle vybočí ze směru jízdy např. vlivem nerovnosti na silnici způsobenou výpustí kanalizace apod. Koloběžka je velmi citlivá na jakoukoliv nerovnost.

Rovněž předjíždění **nákladním vozidlem** je velmi nebezpečné – **tlaková vlna** může při předjíždění osobu z koloběžky i shodit, zvláště pokud vozidlo jede vysokou rychlostí.

Pro jízdu je **vhodné vybírat trasu, která vede mimo silnici** a raději jet po cyklostezce. Je to bezpečnější.

PŘEDJÍŽDĚNÍ / OBJÍŽDĚNÍ / VJÍŽDĚNÍ

Pro jezdce na koloběžce platí, stejně jako pro cyklistu, **povinnost dávat znamení o změně směru jízdy, pokud odbočuje, vjíždí na pozemní komunikaci nebo předjíždí.** Při objíždění stojícího vozidla z pravé i z levé strany je zapotřebí si všimnout, zda řidič nebo spolujezdec neotevírají dveře.

UPOZORNĚNÍ PRO JEZDCE NA KOLOBĚŽCE

Pro cyklistu platí, že nesmí jet na kole a vést na vodítku psa, stejně tak jako pro jezdce na koloběžce. Týká se to pozemní komunikace všech typů - viz § 58 (4) zákona č. 361/2000 Sb.

Na koloběžce může jet jen jedna osoba, stejně jako na kole.

Zdroj: Ing. Lukáš Kadula, CDV

Mgr. Zuzana Strnadová

+420 721 222 852, zuzana.strnadova@cdv.cz

Divize dopravního inženýrství, bezpečnosti a strategií

Oblast hodnocení bezpečnosti a strategií

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno

